

Spletni seminar 2

KGZ Mleko Domžale

Datum: 19. 12. 2025

Ura: 10.00

Lokacija: Microsoft Teams

Vabimo vas na spletni seminar:

Kakovost in nadzor v verigi preskrbe mleka & kako prepoznati kakovostno mleko?

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

- Operacija sofinancirana v okviru Strateškega načrta SKP 2023–2027 za Slovenijo.

- Financira: Evropska unija, Republika Slovenija, Skupna kmetijska politika.

- KMETIJSKA ZADRUGA Z.O.O. DOMŽALE

Cilji današnjega seminarja

Dandanes potrošniki od mlečnih izdelkov pričakujejo:

- Stroge standarde kakovosti in nadzora
- Dokazljiv izvor in lokalno pridelavo
- Pregledno verigo – od kmetije do trgovine
- Jasno označen izdelek, ki mu lahko zaupajo

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Cilji današnjega seminarja

Danes bomo predstavili:

- Kako shema Izbrana kakovost zagotavlja višje standarde,
- prikazati sodelovanje deležnikov v verigi,
- potrošnikom dati praktično znanje za prepoznavanje kakovostnega mleka.

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Kaj je shema “Izbrana kakovost – Slovenija”

- Nacionalna shema za poudarjanje nadstandardne kakovosti
- Prostovoljna, a strogo regulirana vključitev
- Poudarja: slovenski izvor, višji standardi, pogostejši nadzor

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Kaj je shema “Izbrana kakovost – Slovenija”

- Oznaka je zaščitena – uporabljajo jo lahko le certificirani deležniki
- Preverjanje s strani neodvisnih institucij

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Ključni elementi sheme “Izbrana kakovost”

- Izvor surovine 100 % Slovenija
- Pridelava in predelava v Sloveniji
- Izpolnjevanje natančno določenih higienskih, tehnoloških in živilorejskih zahtev

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Ključni elementi sheme “Izbrana kakovost”

- Strožji kriteriji kakovosti v primerjavi z zakonodajo
- Redni notranji in zunanji nadzori
- Sledljivost do posamezne kmetije

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Zakaj je izvor mleka ključnega pomena?

- Kratke poti → večja svežina in manj obdelave
- Slovenija ima med najvišjimi standardi reje v EU
- Preverjen veterinarski in higienski nadzor
- Manjše nihanje v kakovosti med letnimi časi
- Podpora podeželju in ohranjanju krajine
- Večja samooskrba v kriznih situacijah

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Struktura mlečne verige v Sloveniji

1. Kmetije – pridelava surovega mleka
2. Prezem in transport
3. Mlekarne – tehnološka predelava
4. Logistika in distribucija
5. Trgovec
6. Potrošnik

Vsak člen je odgovoren za izpolnjevanje zahtev sheme Izbrana kakovost.

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Sodobna proizvodnja mleka na slovenskih kmetijah

- Visoke zahteve glede dobrobiti živali
- Natančen krmni sistem: kontrolirana kakovost krme
- “Čiste” mlečne verige brez gensko spremenjenih krmil

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Sodobna proizvodnja mleka na slovenskih kmetijah

- Tehnološka oprema za higienično molžo (robotizirane molže)
- Hitro hlajenje mleka po molži (največ 2 uri do 6 °C)
- Redne veterinarske kontrole

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Dejavniki, ki vplivajo na kakovost surovega mleka

- Genetika živali
- Vrsta in način krmljenja
- Letni čas, način rejenja
- Zdravstveno stanje živali
- Higiena pri molži
- Čas do hlajenja in temperatura shranjevanja
- Način transporta

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Obvezna analiza mleka na kmetiji

Ob vsakem prevzemu se preveri:

- Maščoba
- Beljakovine
- Suha snov
- Število mikroorganizmov

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Obvezna analiza mleka na kmetiji

- Število somatskih celic (SCC) – pokazatelj zdravja vimen
- Vsebnost inhibitorjev (ostanki zdravil)

Shema IK zahteva nižje mejne vrednosti SCC in MO kot splošna zakonodaja.

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Primerjava mejnih vrednosti: zakon vs. IK

- Somatske celice – IK želi veliko nižjo povprečno vrednost
- Mikroorganizmi – strožja mejna temperatura in hitrejši transport
- Ničelna toleranca za ostanke zdravil
- Obvezna sledljivost do kmetije in serije

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Kako poteka prevzem mleka?

- Prevzemna cisterna s kontroliranim hlajenjem
- Šofer je dodatno usposobljen za higieno
- Avtomatski zapis podatkov:
 - datum, ura, temperatura
 - količina, lokacija
- Vzorčenje vsakega prevzema v posebne posode
- Zaklepanje vzorca → neodvisno testiranje

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Transport mleka v shemi “Izbrana kakovost”

- Transport pri stalni nizki temperaturi
- Stranske kontrole med potjo
- Ločevanje serij (če je potrebno)
- Hitro dostavljanje v mlekarno (čim krajši časovni interval)
- Nadzor nad prečrpavanjem

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Vstop mleka v mlekarno: 3-stopenjski nadzor

- Surovi nadzor – analiza mikrobiologije in kemijske sestave
- Tehnološki nadzor – analiza med predelavo
- Izstopni nadzor – končni izdelek mora izpolnjevati dodatne IK kriterije

Vsaka stopnja mora biti dokumentirana.

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Tehnološka obdelava mleka

- Filtriranje
- Standardizacija maščobe
- Pasterizacija
- Homogenizacija
- Polnjenje pod strogimi higienskimi pogoji

Shema IK zahteva nadzor vsakega koraka.

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Sledljivost

- Evidentiranje vsake serije: datum, kmetije, transport, predelava
- Mlekarna mora dokazati sledljivost vsakič, ko jo zahtevajo nadzorni organi
- Sledljivost omogoča hitro ukrepanje ob nepravilnostih
- Potrošniku zagotavlja varnost in transparentnost

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Pogosti zunanji nadzori

- Uradni veterinarski inšpektorat
- Nadzor varne hrane
- Nadzor neodvisnih certifikacijskih organov
- Letne revizije sheme IK
- Naključni pregledi v trgovinah

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Prednosti kakovostnega mleka za potrošnika

- Večja hranilna vrednost zaradi svežine
- Naravna aroma – minimalni priokusi
- Boljša stabilnost pri kuhanju
- Višja kakovost beljakovin
- Izdelki iz IK mleka se odlikujejo z boljšo tehnološko kakovostjo

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Primeri dobrih praks v Sloveniji

- Primer 1: Kmetija z lastno predelavo in vključitvijo v IK
- Primer 2: Sodelovanje med kmetijo in lokalno mlekarno → stabilen odkup
- Primer 3: Trgovec, ki v promocijah daje poudarek IK izdelkom

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Primeri dobrih praks v Sloveniji

- Vsak primer prikazuje:
 - izboljšanje ekonomike,
 - večje zadovoljstvo kupcev,
 - višjo kakovost izdelkov.

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Kako prepoznati kakovostno mleko?

V temu delu bomo obravnavali:

- Kaj piše na embalaži → kako to razumeti
- Kateri podatki na deklaraciji so ključni
- Kako vizualno prepoznati oznako Izbrana kakovost

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Kaj nam pove embalaža?

Obvezni podatki:

- Izvor mleka
- Sestavine
- Rok uporabe
- Hranilna tabela
- Vrsta obdelave (pasterizirano, UHT, surovo)
- Izbirni podatki: Dodatna pojasnila o izvoru, certifikati in informacije o kmetiji

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Kako prepoznamo IK mleko?

- Jasna modra oznaka
- Slovenski izvor izrecno naveden
- Pogosto dodatna pojasnila o kakovosti
- Umestitev med izdelki PREMIUM segmenta
- Logotip na sprednjem delu embalaže

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Kako potrošnik vpliva na mlečno verigo?

- Z nakupom certificiranih izdelkov
- Z izbiro lokalnih mlekarn
- Z zahtevanjem transparentnosti
- S podporo proizvajalcem z visokimi standardi
- S prepoznavanjem kakovosti → manj odpadne hrane

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Posledice podpore shemi Izbrana kakovost

- Višja dodana vrednost ostane v Sloveniji
- Mlečne kmetije postanejo bolj stabilne
- Mlekarne se lahko tehnološko razvijajo
- Trgovci lažje promovirajo kakovostne izdelke
- Potrošnik pridobi več nadzora nad hrano, ki jo kupuje

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Povzetek ključnih sporočil

- Izbrana kakovost = preverjen slovenski izvor + nadstandardna kakovost
- Kakovost mleka se gradi od kmetije do trgovine
- Potrošniki imajo pomembno vlogo pri ohranjanju lokalne verige
- Praktično znanje omogoča prepoznavanje res kakovostnega izdelka
- Skupaj gradimo stabilno in varno mlečno prihodnost

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Hvala za pozornost in podporo slovenskemu mleku!

Dogodek je sofinanciran iz sredstev Evropske unije - Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja v okviru Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027.

Izbranomleko.si

Financira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA